

Toeslagen
Belastingdienst

Agendapunt C.2

Opdrachtgevers-opdrachtnemeroverleg Toeslagen, vergadering 1 juli 2020
Bijlage bij agendapunt C.2

Datum
26 juni 2020

Auteur

Bijlagen

-

memo

Aanbieding C.2 Instelling interdepartementale
werkgroep voor het vervolg van AUT/niet-KOT

Aard van behandeling

Besluitvormend.

Gevraagd besluit

Instelling interdepartementale werkgroep Vervolg AUT/niet-KOT

Toelichting op de bijlagen

In dit document de mailwisseling met het verzoek van SCT zoals verwoord door
FZ, en het overzicht Ter kennisgeving – Stand van zaken niet-KOT-zaken.

FW: OOT 1 juli a.s., agendapunt op het gebied van toeslagen

26-06-2020 09:45

Overzicht: Dit bericht is beantwoord en doorgestuurd.

1 bijlage

Bijlage bij punt 3A - 200623 Bullets tbv SCT 25 juni v2 (schoon).pdf

Hoi [redacted]

In het Strategisch Crisisteam Toeslagen is geconcludeerd dat de niet-KOT-zaken in het volgende OOT besproken moet worden. Mede ook door het interdepartementale karakter ervan. Ik heb twee vragen:

- Zou je dit onderwerp bij de agenda kunnen toevoegen?
- Zou je kunnen laten weten wat precies nodig is om dit goed te bespreken (nota o.i.d.?).

Misschien is het handig als jij en [redacted] hierover schakelen vandaag.

Groet,

[redacted]

Van: [redacted] (DB/AV) <[redacted]@minfin.nl>

Verzonden: donderdag 25 juni 2020 17:23

Aan: [redacted] (AFP/BELEID) <[redacted]@minfin.nl> [redacted]
[redacted] (AFP/BELEID) <[redacted]@minfin.nl>; [redacted] (AFP/BELEID)
<[redacted]@minfin.nl>

CC: [redacted] (DB/FRI) <[redacted]@minfin.nl> [redacted] (DB/FRI)
<[redacted]@minfin.nl>; [redacted] (AFP) <[redacted]@minfin.nl> [redacted]
[redacted] (DB/FRI) <[redacted]@minfin.nl>

Onderwerp: OOT 1 juli a.s., agendapunt op het gebied van toeslagen

Beste coördinatieteam OGON,

Vanochtend tijdens het regulier overleg van het SCT (Strategisch Crisisteam Toeslagen) werd besproken dat een vraagstuk waar onder meer ik mee bezig ben, niet bij het SCT hoort, maar dat daar een interdepartementaal groepje voor gevormd moet worden. Dat zou, zo begreep ik, moeten worden besproken bij het eerstvolgende OOT (waar staat die afkorting eigenlijk voor?) op 1 juli a.s.

Het gaat om het volgende: De Adviescommissie uitvoering toeslagen

(AUT, ook "Cie. Donner") heeft vijf CAF-zaken aangemerkt als waarschijnlijk of mogelijk vergelijkbaar met CAF 11. Deze vijf zaken hebben niet alleen betrekking op de kinderopvangtoeslag, maar ook op andere toeslagen (huurtoeslag, zorgtoeslag en/of kindgebonden budget). Richting de TK is in een brief van 25 mei jl. gecommuniceerd dat deze zaken onder de reikwijdte van de compensatieregeling vallen, voor zover zij betrekking hebben op de kinderopvangtoeslag (KOT). M.b.t. de andere toeslagen zou nog worden onderzocht of er daadwerkelijk sprake is van vergelijkbare situaties en hoe er dan voor de andere toeslagen mee om moet worden gegaan. In de wandelgangen noemen we dat de "niet-KOT-zaken" en de inschatting is dat ook daarvoor compensatie zou moeten komen. Deze zaken betreffen ook de departementen VWS, BZK en SZW. Sinds de brief van 25 mei jl. is het speelveld nog weer veranderd omdat nu niet alleen op groepsniveau moet worden gekeken of sprake is van institutionele vooringenomenheid, maar ook op individueel niveau getoetst moet worden en zich dus ook individuele gevallen zullen gaan melden. Daardoor zijn uitstralingseffecten te verwachten.

In de bijlage treffen jullie een bericht van [] van DGBD/BLKB/BenB aan met daarbij het memo zoals dat is voorgelegd aan het SCT. Daarin vinden jullie uitgebreidere informatie. In het bericht van [] zien jullie dat de andere departementen op ambtelijk niveau al geïnformeerd zijn. De bedoeling is dat er tegen het einde van het reces een besluit wordt genomen hoe we met de niet-KOT-zaken om zullen gaan. Als ook voor de andere toeslagen gecompenseerd zal worden, moet dat meegaan in het wetsvoorstel dat we met Prinsjesdag naar de TK brengen. Evt. in vorm van een nota van wijziging op dat wetsvoorstel tijdens de behandeling in de TK. Er is dan nog maar beperkt tijd voor een uitvoeringstoets door de Belastingdienst. Een deel van deze toets heeft de Belastingdienst in onze perceptie al gedaan door de uitvoeringsaspecten te hebben onderzocht en op pagina 2 van het memo op een rijtje te hebben gezet. Dat betekent echter niet dat er niet toch nog een keer 8 weken worden geclaimd voor de toets. Kortom: dit heeft haast.

Graag dit onderwerp en het verzoek om het vormen van een interdepartementaal groepje agenderen voor het eerstvolgende OOT. Ik hoor graag van jullie wat jullie verder nog van ons/mij nodig hebben hiervoor. Bij voorbaat dank.

Vriendelijke groeten,

[]

[]

.....
Ministerie van Financiën
Directoraat-Generaal Fiscale Zaken
Directie Directe Belastingen
Afdeling Arbeid en Vermogen

Korte Voorhout 7 | 2511 CW | Den Haag
Postbus 20201 | 2500 EE | Den Haag

T
M
[redacted]
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

<Bericht van "[redacted] van (BLKB/BenB/IBNW)" <[redacted]@minfin.nl -----
----- op Wed, 24 Jun 2020 04:50:50 +0000

[redacted] <[redacted]@minbzk.nl>, [redacted]
" [redacted]@minbzk.nl>, [redacted]
" [redacted]@minbzk.nl>, [redacted]
[redacted] MINSZW.NL>, [redacted] <[redacted] MINSZW.NL>, [redacted]
" [redacted] <[redacted]@minvws.nl>, [redacted]
[redacted] <[redacted]@minvws.nl>
[redacted] (DB/AV)" <[redacted]@minfin.nl>, [redacted]
[redacted] (FISCALITEIT)" <[redacted]@minfin.nl

Aan

Cc

Stand van zaken | Niet-KOT-zaken : **Onderwerp**

Hoi collega's van BZK, VWS en SZW,

Graag informeer ik jullie over de stand van zaken met betrekking tot het vraagstuk over eventuele compensatie voor de niet-KOT-zaken. Afgelopen weken is het speelveld enigszins veranderd door de parlementaire behandeling van het spoedwetsvoorstel in de TK. De belangrijkste wijziging in de compensatieregeling voor CAF-zaken is dat als op onderzoekniveau wordt geconcludeerd dat niet institutioneel vooringenomen is gehandeld, er vervolgens een toetsing zal plaatsvinden op individueel niveau. Dit werkt ook door naar het vraagstuk over niet-KOT-zaken.

De afgelopen dagen heeft de hersteloperatie van de Belastingdienst/Toeslagen (UHT) onderzocht wat een eventuele uitbreiding van de compensatieregeling voor hen betekent. Dit was ook een vraag vanuit verschillende van jullie. Een eerste inschatting is te vinden in de bijlage.

Aangezien we onvoldoende tijd hadden voor (interdepartementale)

afstemming, maar we onze stas wel wilden informeren over de laatste stand van zaken, hebben we bijgevoegde stand van zaken geschreven voor het SCT van morgen. Ik denk dat dit document voor jullie ook handig is om de laatste stand van zaken te lezen. We komen daarna graag op de lijn om te proberen tot een ambtelijk (interdepartementaal) advies te komen. Uiteraard zal daarna niet enkel instemming van het SCT nodig zijn, maar ook van jullie bewindspersonen (waarschijnlijk kort nadat ze terug zijn van reces).

Ik begrijp dat er al contacten zijn met Toeslagen over dit onderwerp via ARO's etc. Mochten er nog specifieke vragen zijn, dan horen we het graag. Aangezien ik vanaf vandaag twee weken vakantie heb, kunnen jullie terecht bij [redacted] (zie cc).

Met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted]

.....
Belastingdienst
Corporate Dienst Vaktechniek
Team Brieven & Beleidsbesluiten
Korte Voorhout 7 | 2511 CW | Den Haag
Postbus 20201 | 2500 EE | Den Haag

.....
T [redacted]
[redacted] [@minfin.nl](mailto:[redacted]@minfin.nl)

Ter kennisgeving – Stand van zaken niet-KOT-zaken

Kern

- Vijf CAF-zaken die door de AUT zijn aangemerkt als waarschijnlijk of mogelijk vergelijkbaar met CAF 11, hebben niet (alleen) betrekking op de kinderopvangtoeslag.
- In de Kamerbrief van 25 mei jl. is aangegeven dat samen met de betrokken bewindspersonen wordt onderzocht hoe moet worden omgegaan met het deel van deze onderzoeken dat betrekking heeft op de huurtoeslag, de zorgtoeslag en/of het kindgebonden budget. Daarbij is aangegeven dat hier spoedig op terug wordt gekomen.
- De afgelopen weken is door de parlementaire behandeling van het wetsvoorstel Wet hardheidsaanpassing Awir het speelveld enigszins veranderd, omdat bij een afwijzing op groepsniveau is aangegeven dat een individuele toetsing plaats zal vinden. In één van de vijf CAF-zaken (CAF Punta) is dit het geval, omdat op groepsniveau door de Belastingdienst/Toeslagen en de Commissie van Wijzen is geoordeeld dat geen sprake is van institutionele vooringenomenheid vergelijkbaar met CAF 11.
- Het betreft een principiële vraagstuk of en in hoeverre de compensatieregeling uitgebreid moet worden naar andere toeslagen dan de kinderopvangtoeslag. De besluitvorming rondom deze vraag kan veel impact hebben op de uitvoerbaarheid van de regeling, de daarmee gepaard gaande budgettaire en uitvoeringskosten en zal ook politiek gevoelig liggen. In de bijlage wordt een toelichting gegeven op het dilemma en de bijbehorende aspecten.
- Interdepartementale (politieke) afstemming lijkt niet mogelijk vóór het zomerreces (ter illustratie: de laatste tas van minister BZK gaat vrijdag 26 juni).
- De komende weken wordt nader in kaart gebracht wat een mogelijke uitbreiding van de compensatieregeling betekent voor de uitvoerbaarheid en de budgettaire gevolgen. We stellen voor om dit onderwerp ter besluitvorming in het zomerreces voor te leggen aan het SCT (mede afhankelijk van planning SCT). Daarnaast is er ook interdepartementale afstemming (mogelijk via MR) en politieke afstemming nodig.
- Het bovenstaande betekent wel dat de betreffende toeslaggerechtigden in de vijf CAF-zaken voorlopig nog niet gecompenseerd kunnen worden voor zover de zaken betrekking hadden op de andere toeslagen dan kinderopvangtoeslag.
- Met dit memo willen we het SCT op de hoogte brengen van de stand van zaken en alvast wijzen op de mogelijk forse uitstralingseffecten van dit vraagstuk.

Toelichting

Dilemma

- Hoewel er nog officiële besluitvorming over moet plaatsvinden, is er naar onze mening niet aan te ontkomen in de vijf betreffende CAF-zaken ook voor de andere toeslagen dan kinderopvangtoeslag te beoordelen of bij het toekennen of terugvorderen daarvan institutioneel vooringenomen is gehandeld en zo ja, om een soortgelijke compensatie te bieden. In de kabinetsreactie op het eindrapport van de AUT is het eindrapport namelijk omarmd. Deze gerichte uitbreiding van de compensatieregeling met de vijf CAF-zaken is uitvoerbaar voor UHT en in de berekeningen van de budgettaire kosten CAF-overig en (CAF-)vergelijkbaar is reeds rekening gehouden met deze populatie. Een dergelijke uitbreiding vergt aanpassing van wetgeving en daarmee samenhangende regelgeving (eventueel vooruitlopend daarop: aanpassing beleidsbesluit).
- Met een dergelijke uitbreiding van de compensatie tot andere toeslagen erkennen we echter dat ook buiten de kinderopvangtoeslag institutioneel vooringenomen is gehandeld. Dit betekent een principiële verbreding van de hersteloperatie die tot veel vragen en mogelijke aanzuigende werking kan leiden.
- De eerste vraag die opkomt is of ook zelfmelders tot de doelgroep van de compensatieregeling moeten kunnen behoren als hun zaak betrekking heeft op andere toeslagen dan kinderopvangtoeslag.
- In dat kader is de toezegging aan de Kamer van belang dat wanneer op onderzoekniveau geen sprake is geweest van institutionele vooringenomenheid, vervolgens – na een aanvraag tot compensatie – een individuele toetsing zal plaatsvinden. Dit is aan de orde in één van de vijf CAF-zaken (CAF Punta).

- Het lijkt lastig te verdedigen om de groep zelfmelders buiten de compensatieregeling te houden, terwijl toeslaggerechtigden in CAF Punta – waarin ook niet op onderzoekniveau institutioneel vooringenomen is gehandeld – wel voor compensatie in aanmerking kunnen komen.
- Een uitbreiding tot zelfmelders maakt echter de scheidslijn met hardheden van het stelsel en compensatie voor OG/S voor andere toeslagen dan kinderopvangtoeslag meer diffuus. Hierdoor kan mogelijk de roep ontstaan om een tegemoetkoming te bieden aan belanghebbenden die bij andere toeslagen dan de kinderopvangtoeslag geraakt zijn door de hardheid van het stelsel. Er kan dus sprake zijn van uitstralingseffecten naar de herzieningsregeling en de hardheidsregeling.
- Voor een principiële verbreding van de compensatieregeling zal waarschijnlijk in de MR mandaat moeten worden gevraagd, omdat hiermee buiten de kabinetsreactie op het eindadvies van de AUT wordt getreden.

Uitvoeringsaspecten

- Er is geen sprake geweest van institutionele vooringenomenheid bij de vaststelling van het recht op andere toeslagen, met uitzondering de vijf betreffende CAF-zaken.
- Gelet op de bovengenoemde uitstralingseffecten bestaat de mogelijkheid dat veel toeslaggerechtigden zich zullen melden voor andere zaken (die mogelijk samenhangen met hardheid van stelsel).
Dat hangt onder andere af van de mate van (communicatie)aandacht die gegeven wordt aan de uitbreiding van de mogelijke doelgroep.
- Huurtoeslag:
 - Ruim 1,4 miljoen mensen hebben minimaal één keer een terugvordering van de huurtoeslag gehad, waarbij het totaal aan terugvorderingen minimaal € 1.000 bedraagt.
 - Bij ruim 800.000 mensen is de huurtoeslag minimaal voor één toeslagjaar eens nihilgesteld.
 - De potentiële doelgroep van zelfmelders zal zich binnen deze groepen bevinden. De terugvorderingen hangen grotendeels samen met de – inmiddels afgeschafte – harde inkomensgrens, waarbij één euro boven de maximale inkomensgrens zorgt voor een 0-recht.
 - In toezichtprocessen worden vaak bewijsstukken opgevraagd. Bij onvolkomenheden in de overlegde bewijsstukken kan de aanvraag worden afgewezen.
 - Wanneer ervoor wordt gekozen dat ook voor de huurtoeslag mensen zich kunnen melden, dan wordt een zeer groot uitvoeringsrisico genomen. Stel dan van de mensen die ooit een nihilstelling hebben gehad één op de vijftig van hen zich zou melden, dan is er sprake van 16.000 nieuwe zelfmelders. Bij een behandeltijd van 25 uur per zelfmelder, dan gaat het om 400.000 extra benodigde uren. Daar komen de kosten van mogelijk herstel/compensatie bovenop. Dit zal een negatieve invloed hebben op de doorloopsnelheid van lopende zaken m.b.t. de kinderopvangtoeslag.
- Zorgtoeslag: er zijn miljoenen burgers die vanaf 2005 minimaal één keer te maken hebben gehad met een terugvordering van minimaal € 1.000.
- Kindgebonden budget: er zijn ongeveer 300.000 mensen die minimaal één keer te maken hebben gehad met een terugvordering van minimaal € 1.500.

Budgettaire gevolgen

- C&F en HDPEZ waarschuwen voor een al te enthousiaste omhelzing van bovenstaande conclusie dat er geen institutionele vooringenomenheid heeft bestaan bij niet-KOT zaken (m.u.v. de 5 CAF-vergelijkbare zaken) en signaleren meerdere grote budgettaire risico's.
- Indien toch blijkt dat er sprake was van institutionele vooringenomenheid bij niet-KOT zaken, dan kunnen de potentiële budgettaire gevolgen qua compensatieverplichting oplopen tot vele miljoenen. Tegelijkertijd is hierover nu niets bekend. Hiervoor is geen budgettaire ruimte beschikbaar in de huidige ramingen. C&F en HDPEZ signaleren hierin een groot risico.
- De hoogte van de extra uitvoeringslasten en -kosten zijn eveneens afhankelijk van het al dan niet voorkomen van institutionele vooringenomenheid bij niet-KOT zaken. Indien de eerdergenoemde conclusie correct is, leveren de extra verwachte zelfmelders alsnog extra uitvoeringslasten- en kosten op (zie 'Uitvoeringsaspecten'). De hoogte hiervan is op dit

moment onbekend, dit moet worden geraamd door UHT. Hiervoor is geen budgettaire ruimte beschikbaar in de huidige ramingen. Ook hierin signaleren C&F en HDFEZ een groot risico.

- Ten slotte bestaat er, ongeacht de juistheid van de eerdergenoemde conclusie, een zeer reëel uitstralingsrisico richting de slachtoffers van hardheid van het stelsel bij niet-KOT gevallen. De potentiële budgettaire gevolgen van deze uitstraling kunnen oplopen tot vele miljoenen. Tegelijkertijd is hierover nu niets bekend. Hiervoor is geen budgettaire ruimte beschikbaar in de huidige ramingen. C&F en HDFEZ signaleren hierin eveneens een groot risico.

Wetgeving/Politieke afstemming

- Een mogelijke uitbreiding van de compensatieregeling vergt in ieder geval aanpassing van de wettelijke grondslag voor compensatie en de vangnetbepaling.
- Daarnaast is de precedentwerking onderdeel geweest van het Kamerdebat. U wordt geadviseerd zowel de Tweede Kamer als de Eerste Kamer bij een mogelijke uitbreiding van de verschillende regelingen mee te nemen.
- Het is de vraag met welk wetgevingstraject een eventuele uitbreiding van de compensatieregeling kan meelopen. Een optie is om dit op te nemen in het wetsvoorstel Verbetering uitvoering toeslagen (mogelijk bij nota van wijziging) dat deel uitmaakt van het Belastingplanpakket, maar daarvoor zal de besluitvorming in het SCT in het zomerreces moeten plaatsvinden en is er geen volledige tijd voor een uitvoeringstoets.
- Het is een optie om na de besluitvorming en politieke afstemming het beleidsbesluit Compensatieregeling uit te breiden, zodat UHT al aan de slag kan gaan en de betreffende toeslaggerechtigden niet tot minimaal 1 januari 2021 hoeven te wachten op compensatie. Dit zou in lijn zijn met de algemene politieke wens om betrokken belanghebbenden z.s.m. te compenseren.